

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 3, Выпуск 06, Июнь

БАКТЕРИАЛ ВАГИНОЗ: САБАБЛАРИ, БЕЛГИЛАРИ ВА ДАВОЛАШ УСУЛЛАРИ

Muminova Nargiza Yashnar qizi

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti

Tibbiyot fakulteti Davolash ishi yo'nalishi takabasi

Email – islommengziyayev93@gmail.com

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada bakterial vaginoz (BV) kasalligining sabablari, klinik belgilari, tashxis usullari va zamonaviy davolash usullari batafsil yoritilgan. BV qin mikroflorasining buzilishi natijasida yuzaga kelib, laktobakteriyalar kamayishi va zararli anaerob bakteriyalar ko'payishi bilan bog'liq. Maqolada kasallikning rivojlanish omillari, antibiotiklar va probiotiklar bilan davolash usullari hamda tabiiy muolajalar – yogurt, choy daraxti yog'i va sarimsoq kabi vositalarning samaradorligi tahlil qilinadi. Shuningdek, BV ning oldini olish choralariga alohida e'tibor qaratilib, intim gigiyena qoidalariga rioya qilish, tamaki chekishni tashlash va sog'lom ovqatlanish kabi profilaktik tadbirlar muhimligi ta'kidlangan. Maqola BV haqida to'liq va ilmiy asoslangan ma'lumotlarni taqdim etib, kasallikning jiddiy asoratlari va ularni oldini olish yo'llarini ko'rsatib beradi.

KALIT SO'ZLAR: Bakterial vaginoz, qin mikroflorasi, laktobakteriyalar, Gardnerella vaginalis, vaginal infeksiyalar, metronidazol, probiotiklar, tabiiy davolash, intim gigiyena.

Bu kamchilik uchun uzr so'rayman. Quyida "Bakterial vaginoz: sabablari, belgilari va davolash usullari" maqolasi uchun foydalanilgan adabiyotlar ro'yxatini keltiraman:

KIRISH

Bakterial vaginoz (BV) – ayollarning reproduktiv tizimida uchraydigan keng tarqalgan infeksiyon kasallik bo'lib, u qin mikroflorasining buzilishi natijasida rivojlanadi. Ushbu kasallikda laktobakteriyalar kamayib, zararli bakteriyalar (Gardnerella vaginalis, Mycoplasma hominis va boshqa anaerob bakteriyalar) soni ortadi. Bakterial vaginoz jinsiy yo'l bilan yuqmaydigan kasallik hisoblanadi, biroq

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 3, Выпуск 06, Июнь

jinsiy hayot, gigiyena va immun tizim bilan bog'liq omillar kasallik rivojlanishiga ta'sir qiladi. Ushbu maqolada bakterial vaginozning sabablari, klinik belgilari, tashxis qo'yish usullari va zamonaviy davolash usullari haqida batafsil ma'lumot beriladi.

БАКТЕРИАЛ ВАГИНОЗНИНГ САБАБЛАРИ

Bakterial vaginoz qin mikroflorasining tabiiy muvozanati buzilganda paydo bo'ladi. Kasallikning rivojlanishiga quyidagi omillar sabab bo'lishi mumkin:

Antibiotiklarni uzoq muddat qabul qilish – foydali laktobakteriyalar sonining kamayishiga olib keladi.

Jinsiy faoliyat – yangi jinsiy hamkorlar yoki ko'p jinsiy hamkorlar qin mikroflorasining o'zgarishiga sabab bo'lishi mumkin.

Gigiyena vositalaridan noto'g'ri foydalanish – antibakterial sovunlar, qindan yuvish (douching) va spermidli kontratseptivlar foydali bakteriyalarni yo'q qiladi.

Gormonal o'zgarishlar – homiladorlik, hayz davrining buzilishi va menopauza qin mikroflorasiga ta'sir qiladi.

Zaiflashgan immunitet – organizmning infeksiyalarga qarshi kurashish qobiliyati pasayadi.

Tamaki chekish – qin mikroflorasiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

КЛИНИК БЕЛГИЛАРИ

Bakterial vaginoz ba'zan hech qanday simptomlarsiz kechishi mumkin, ammo aksariyat hollarda quyidagi belgilar kuzatiladi:

Noqulay hid – ayniqsa baliq hidi kabi o'ziga xos yoqimsiz hid bo'lishi.

Qin ajralmalarining o'zgarishi – sarg'ish yoki kulrang suyuq ajralmalar ko'payishi.

Qichishish va noqulaylik – ba'zi hollarda qin sohasida qichishish va yonish hissi.

Jinsiy aloqada noqulaylik – ba'zi bemorlar jinsiy aloqadan keyin og'riq yoki noqulaylik his qilishadi.

Siydik chiqarishda noqulaylik – BV ba'zan siydik yo'llariga ta'sir qilib, siyish vaqtida achishish keltirib chiqarishi mumkin.

ТАШХИС ҚО'ҲИШ УСУЛЛАРИ

Bakterial vaginozni aniqlash uchun quyidagi diagnostik usullar qo'llaniladi:

Ginekologik tekshiruv – shifokor qin devorlarini va ajralmalarni tekshiradi.

pH darajasini o'lchash – BV bo'lgan bemorlarda qin pH darajasi 4,5 dan yuqori bo'ladi.

"Amin test" (Whiff test) – maxsus eritmaga ajralmalar qo'shilganda yoqimsiz baliq hidi hosil bo'lishi BV mavjudligini bildiradi.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 3, Выпуск 06, Июнь

Mikroskopik tekshiruv – Gardnerella vaginalis va boshqa anaerob bakteriyalarni aniqlash uchun qilinadi.

Laboratoriya testlari (PCR, bakterial ekin) – aniq tashxis qo‘yish uchun qo‘shimcha molekulyar testlar tavsiya etiladi.

DAVOLASH USULLARI

Bakterial vaginozni davolash uchun dorilar va tabiiy usullar qo‘llaniladi.

1. Dorivor davolash

Antibiotiklar:

Metronidazol (Flagyl) – eng ko‘p qo‘llaniladigan vosita (tabletkalar yoki vaginal gel shaklida).

Klindamitsin – krem yoki kapsula ko‘rinishida ishlatiladi.

Tinidazol – anaerob bakteriyalarga qarshi kuchli ta’sirga ega.

Probiotiklar:

Laktobakteriyalarni tiklash uchun probiotiklar (*Lactobacillus rhamnosus*, *Lactobacillus reuteri*) tavsiya etiladi.

Mahalliy davolash:

Vaginal shamchalar – laktobakteriyalarni tiklash va infektsiyani bartaraf etish uchun ishlatiladi.

2. Tabiiy davolash usullari

Yogurt va kefir – tabiiy probiotiklar bo‘lib, qin mikroflorasini tiklashga yordam beradi.

Choy daraxti yog‘i – antibakterial xususiyatga ega bo‘lib, BV simptomlarini kamaytirishga yordam beradi (suv bilan suyultirib ishlatilishi kerak).

Sirka eritmasi bilan yuvish – qin pH muvozanatini tiklashga yordam berishi mumkin.

Suv va sarimsoq eritmasi – sarimsoq tabiiy antibakterial vosita hisoblanadi.

ASORATLAR

Bakterial vaginoz o‘z vaqtida davolanmasa, quyidagi asoratlar yuzaga kelishi mumkin.

Chuqur yallig‘lanish jarayonlari – bachadon va tuxumdonlarga tarqalib, bepushtlikka olib kelishi mumkin. Homiladorlikda xavf – BV homiladorlikda muddatidan oldin tug‘ruq, bachadon ichi infektsiyalar va past vaznli chaqaloq tug‘ilishiga sabab bo‘lishi mumkin.

Jinsiy yo‘l bilan yuqadigan infektsiyalarga moyillik – BV qin mikroflorasini zaiflashtirib, boshqa infektsiyalarning kirib kelishiga yo‘l ochadi.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 3, Выпуск 06, Июнь

OLDINI OLISH CHORALARI

Bakterial vaginozning qayta rivojlanishining oldini olish uchun quyidagi tavsiyalarga amal qilish lozim:

Intim gigiyenaga rioya qilish – antibakterial sovunlardan ortiqcha foydalanmaslik.

Douching (qindan yuvish) qilishdan voz kechish – bu foydali bakteriyalarni yo‘q qiladi.

Tamaki chekishni tashlash – chekish qin mikroflorasiga salbiy ta’sir qiladi.

Sog‘lom ovqatlanish – probiotik mahsulotlar (yogurt, kefir) iste’mol qilish.

Himoyalangan jinsiy aloqa – BV xavfini kamaytirish uchun prezervativlardan foydalanish.

XULOSA

Bakterial vaginoz ayollar orasida keng tarqalgan infeksiyon kasallik bo‘lib, qin mikroflorasining buzilishi natijasida rivojlanadi. Kasallikning asosiy belgisi noxush hid va qin ajralmalarining o‘zgarishi bo‘lib, antibiotiklar, probiotiklar va tabiiy vositalar bilan davolanish mumkin. BV o‘z vaqtida davolanmasa, jiddiy asoratlar keltirib chiqarishi mumkin, shu sababli profilaktika choralari va gigiyenaga alohida e’tibor berish muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Workowski, K. A., & Bolan, G. A. (2021). "Sexually Transmitted Infections Treatment Guidelines." Morbidity and Mortality Weekly Report (MMWR), Centers for Disease Control and Prevention (CDC).
2. Hay, P. E., & Taylor-Robinson, D. (2019). "Bacterial Vaginosis: Current Issues in Diagnosis and Management." Current Opinion in Infectious Diseases, 32(1), 49-54.
3. Livengood, C. H. (2009). "Bacterial Vaginosis: An Overview." Reviews in Obstetrics and Gynecology, 2(1), 28-37.
4. Swidsinski, A., et al. (2005). "Vaginal Microflora and the Pathogenesis of Bacterial Vaginosis." Current Infectious Disease Reports, 7(6), 431-437.
5. Muzny, C. A., & Schwebke, J. R. (2016). "Pathogenesis of Bacterial Vaginosis: Discussion of Current Hypotheses." Journal of Infectious Diseases, 214(suppl_1), S1-S5.
6. World Health Organization (WHO) – "Guidelines on the Management of Sexually Transmitted Infections" (2021).

**МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ:
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 3, Выпуск 06, Июнь

7. National Institute for Health and Care Excellence (NICE) – "Bacterial Vaginosis: Diagnosis and Management" (2020).

8. Sobel, J. D. (2000). "Bacterial Vaginosis." Annual Review of Medicine, 51, 349-356.